

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

12.06.2019

Vår ref:

2019/7077

Deres dato:

10.06.2019

Deres ref:

Lyngen kommune
Strandveien 24
9060 LYNGSEIDET

Saksbehandler, innvalgstelefon

Rasmus Kristoffer Høyning, 78 95 03 27

Fylkesmannen i Troms og Finnmark gir skadefellingstillatelse på én kongeørn på Lyngnehavøya i Lyngen kommune.

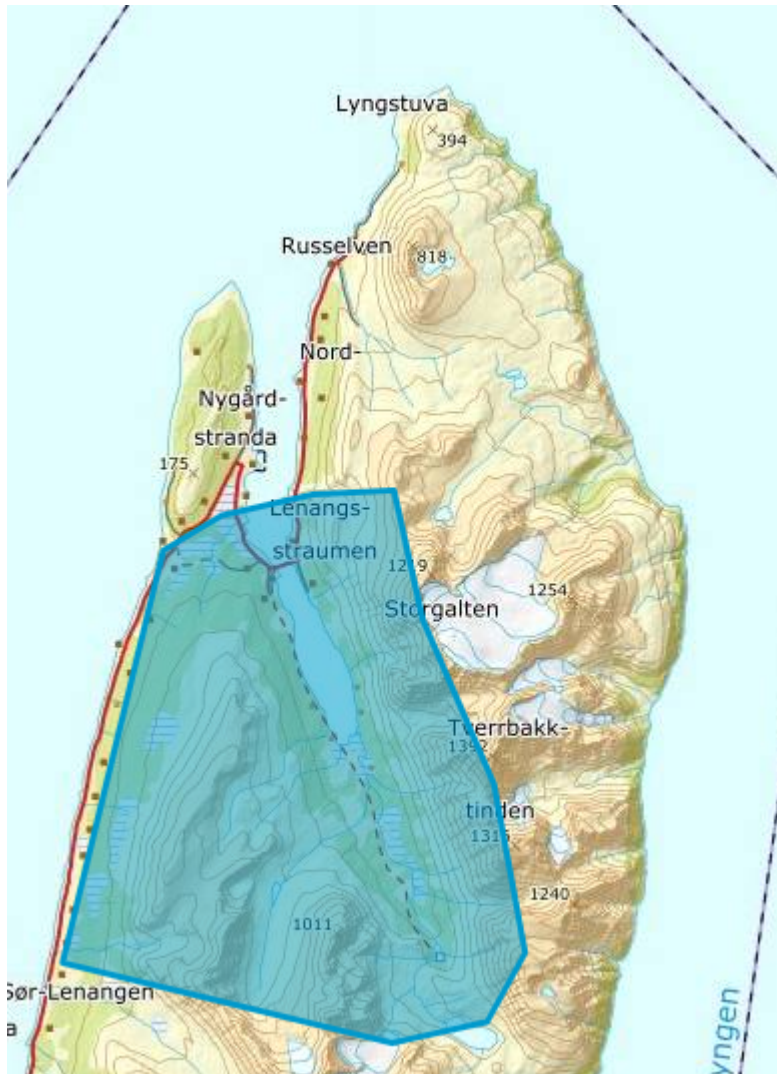
- Vedtak -

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77 jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, gir Fylkesmannen i Troms og Finnmark skadefellingstillatelse på én -1- kongeørn til Nord-Troms interkommunale fellingslag. Fellingen skal rettes mot et bestemt individ. Vedtaket er avgrenset til nærmere bestemt område på Lyngnehavøya i Lyngen kommune og tillatelsen gjelder fra 13. juni – 19 juni 2019.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven § § 28 og 29, samt rovviltforskriften § 8 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms og Finnmark jf. forvaltningsloven § 32.

Vilkår knyttet til vedtaket

1. Fellingstillatelsen gis til Nord-Troms interkommunale skadefellingslag.
2. Fellingstillatelsen gjelder ett konkret individ identifisert som en ung kongeørn (3K) ut fra områdebruk og fjærdrakt. Det er krav om at de som gjennomfører felling har tilstrekkelig kompetanse til å identifisere det aktuelle individet under fellingsforsøk. Voksen kongeørn kan ikke felles i medhold av denne tillatelsen.
3. Ved fellingsforsøk skal Fylkesmannen informeres om hvilken metode som brukes i fellingsforsøket.
4. Tillatelsen gjelder fra og med 13. juni til 19. juni 2019.
5. Fellingstillatelsen gjelder for området Nordlenangsbotn og Rundfjellet i Lyngen kommune.

6. Dersom fellingsforsøket skjer innenfor Lyngsalpan landskapsvernområde, skal ferdsel skje i henhold til Forskrift om vern av Lyngsalpan landskapsvernområde § 3 Verneområdebestemmelser.
7. Det skal brukes rifle med ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100kgm) målt på 100 meters avstand, E100.
8. Det stilles krav til avlagt skyteprøve for storvilt. Deltakerne i fellingsforsøket skal utføre felling på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19.
9. Dersom ørnen felles skal dette meldes umiddelbart til Statens naturoppsyn på tlf. 904 37 644 og til Fylkesmannen på tlf. 77 64 20 20 (dagtid).
10. Fellingsleder forplikter seg til at felling blir utøvd på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved skadeskyting plikter fellingspersonellet å forvise seg om at påskutt dyr

er truffet og sørge for at Fylkesmannen og politimyndighet umiddelbart underrettes. Fylkesmannen avgjør hvordan videre ettersøk skal ledes. Medlemmene i fellingslaget skal, hvis ikke annet er avtalt, uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk, jf. § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt.

11. Felt ørn skal ivaretas og håndteres på en slik måte at skrotten ikke ødelegges eller forringes unødige, jf. forskrift om ivaretagelse av dødt vilt Felt ørn tilhører viltfondet.

12. Fylkesmannen kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen

Økonomisk ramme

Det gis en øvre økonomisk ramme på 57 600 kr som godtgjørelse ved fellingsforsøket. Dette vil dekke en døgninnsats på 1600 kr pr. person for 6 personer i én uke. Alternativt kan fellingslaget benytte flere personer over en kortere periode så lenge man holder seg innenfor den øvre økonomiske rammen. I tillegg vil feriepenge og arbeidsgiveravgift bli dekket av Fylkesmannen. Det skal ikke brukes ressurser dersom vanskelige forhold gjør det lite trolig at fellingsforsøket lykkes.

Skadefellingsleder sender inn samlet krav til kommunen om godtgjøring ved fellingsforsøk og krav om dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner. Kravene fra hver deltager må inneholde navn, adresse, postnr, poststed og bankkonto, samt total sum som kreves refundert. Utleggskravet må ha dato og underskrift fra den som har hatt utleggene, og fra skadefellingsleder.

Kommunen kan utbetale godtgjøring til fellingslaget for tiden som er benyttet til fellingsforsøket. Deltagere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere. Utbetalingen må ikke overskride rammene i vedtaket. Klima- og miljødepartementet har fastsatt en døgninnsats på 1600 kroner per døgn per deltager. Kommunen kan betale ut godtgjøring inntil døgninnsatsen per deltager etter rapport fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring. Kommunens søknad om godtgjøring må inneholde timelister fra den enkelte deltager, underskrevet av den enkelte og av skadefellingsleder. Innsats i 7,5 timer eller mer utløser full sats på 1600 kroner, innsats under 7,5 timer aktuelle døgn gir en utbetaling på 213,3 kroner per time. Godtgjøring skal kun gis for de dager av skadefellingsperioden der forsøk på skadefelling har pågått aktivt. Siden det er et krav at fellingsleder blant annet organiserer fellingslaget, og utarbeider fellingsrapport og timelister kan skadefellingsleder gis godtgjøring for dette. Kommunen kan velge å fordele midlene som Fylkesmannen tildeler på en annen måte.

Av direkte og dokumenterte kostnader dekkes opptil 30 000 kr. Skadefellingsleder må samle inn og sende til administrerende kommune utleggskrav, ført på reiseregningsskjema og med kvitteringer stiftet på, fra alle deltagerne i skadefellingslaget. Utgifter som dekkes er leie av hytte (kvittering for dokumentasjon), bompenger (kvittering for dokumentasjon). Bruk av bil dekkes etter statens kilometersatser. Det forutsettes at det sendes inn dokumentasjon på dette, dvs. start- og stoppested, tidspunkt og antall kilometer. Dette kan lettest gjøres ved å bruke statens reiseregningsskjema (bil), men annen «kjørebok» kan også benyttes. Kost/matpenger, tapt arbeidsfortjeneste eller betaling/godtgjørelse for oppdraget dekkes ikke. Dersom den samlede summen av direkte og dokumenterte utgifter overstiger 30 000 kroner vil Fylkesmannen fordele utbetalingene prosentvis i forhold til totale krav.

Lovgrunnlaget

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 12.

Roviltforskriften § 12 (Skadefelling av kongeørn)

Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd b). Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.

Kommentarene til rovtforskriften § 12

Fylkesmannen har ansvaret for forvaltningen av kongeørn. Felling av kongeørn har hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b), og fellingsvedtak kan fattes gjennom enkeltvedtak i akutte saker der det volder vesentlig skade på bufe eller tamrein. For felling av kongeørn er det et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Bestanden av kongeørn i landet antas å utnytte sitt potensiale fullt ut gjennom dagens bestandsutbredelse og antall. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.

Selv om myndigheten til å fatte vedtak om felling er gitt direkte til fylkesmannen, er dette ikke til hinder for at rovtneemnden i sin regionale forvaltningsplan innarbeider kongeørn. På denne måten kan nemnden ha en helhetlig innfallsvinkel til de arter som omfattes av denne forskrift, blant annet gjennom prioritering av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, og legge til rette for at fylkesmannens vedtaksmyndighet nyttes i tråd med nemndens prioriteringer og anbefalte geografiske differensiering av virkemidler.

Bestandskunnskap

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig jf. naturmangfoldloven § 8.

Kongeørn er oppført i kategorien livskraftig (LC) i artsdatabankens rødliste for arter.

Artsdatabanken anslår at det er i overkant av 2000 reproduserende individ i Norge, og bestanden antas å være stabil. Kongeørna er ikke jaktbar, og rovtforskriften stiller vilkår som gjør at det gis svært få fellingstillatelser.

I NINA rapport 1158, *Estimering av antall hekkende par kongeørn basert på kjent forekomst i Norge for perioden 2010–2014*, er populasjonen estimert til 963 (652–1139) hekkende par i perioden 2010–2014. Dette estimatet bygger kun på kjent forekomst av kongeørn fra Rovbase og inkluderer ikke en vurdering av bestanden i tomme arealer, dvs. arealer hvor det ikke er kjent forekomst av kongeørn, enten som følge av mangelfull kartlegging, mangelfullt datagrunnlag i Rovbase eller at områdene er reelt tomme for kongeørnterritorier. I Troms er estimatet for totalt antall okkuperte territorier i perioden 2010-2014 med et 95% konfidensintervall 127(47-167).

Merknad om Troms i NINA rapport 1158: «Troms: Forholdsvis lite data er registrert i Rovbase for den siste femårsperioden. Imidlertid ligger det atskillig mer data fra Troms fra perioden 2000-2009 i Rovbase (vedlegg 2), noe som har sammenheng med en omfattende kartlegging av kongeørn langs kysten av Nord-Norge i denne perioden (Strann 2009). Vi har likevel valgt å legge data fra perioden 2010-2014 til grunn for modellering, både for at dataene skal være av nyest mulig dato og for at estimatet skal bygge på samme tidsperiode for samtlige fylker.»

Det aktuelle området for skadefelling ligger innenfor 1 av de 12 nasjonale områdene for intensiv overvåking av kongeørn. I NINA rapport 1602 «Overvåking av kongeørn i Noreg 2018» viser resultatene at det var 7, 3 og 0 vellykkede hekkinger i henholdsvis 2016, 2017, 2018. Det er i området påvist hekkende kongeørn par med 1 unge på reir.

Søknaden

Reinbeitedistrikt 33T Ittunjårga søker skadefellingstillatelse på kongeørn i deres kalvingsland Rundfjellet og Nord-Lenangsbotn i Lyngen kommune. De viser til at de i år har dokumentert 8 kalv til kongeørn i år og flere simler med jur uten kalv er observert. Det er dokumentert hekkende kongeørn i området noe som vanskeliggjør dokumentering av kadaver, spesielt helt i starten av kalvingen. Det er dokumentert voksen kongeørn og dokumentert og identifisert 1 ung kongeørn i kalvingsland med video, bilde og befaring av rowiltkontakt og fellingslagsleder. Distriktet ønsker å få tatt ut denne skadevolderen.

Fylkesmannens vurdering

I rovbase i perioden 13.05-30.5 2019 er det undersøkt 11 kadaver hvor av alle er dokumentert til kongeørn, 1 simle og 10 kalv. Det er en kjent skadesituasjon i området. Siden 01.01.2015 til per dags dato er det undersøkt 69 kadaver i området, alle dokumentert til kongeørn i perioden 13. mai – 27. juni.

Fylkesmannen vurderer på bakgrunn av dokumentasjonsgraden i 2019 og historikken i området for gjeldene tidsperiode må vurderes som en akutt skadesituasjon med vesentlig skade og at skadepotensialet videre er stort.

Felling skal skje rettet mot et bestemt individ som utgjør skade på tamrein eller bufe. Gjennom videoopptak, bilde og rapport etter befaring av kompetent personell ved rowiltkontakter John Ivar Larsen og Olaf Opgård, er det dokumentert en ung kongeørn i området. Den er identifisert og anslått på fjærdrakten til 3 år.

Fylkesmannen kan ikke utelukke at skade har blitt forårsaket av flere individer, men vurderer at den identifiserte ørna utgjør et betydelig skadepotensial.

Ved vilkår om at det er dette bestemte individet som skal felles, reduseres muligheten for at en hekkende ørn blir felt. Fjærdrakten kan ikke nødvendigvis utelukke med 100% sikkerhet at individet ikke er hekkende, da hvite tegninger kan forekomme på eldre individer. Fylkesmannen vurderer

imidlertid at kunnskapen vi har i denne konkrete saken er tilstrekkelig til å konkludere med at man kan iverksette felling av det identifiserte individet.

Fylkesmannen har vurdert beslutningsgrunnlaget i denne saken som godt, jamfør § 8 i naturmangfoldloven, § 9 i naturmangfoldloven er derfor ikke tillagt vesentlig vekt.

Fylkesmannen ser ikke at §§ 11 – 12 i naturmangfoldloven er relevante i denne sammenhengen da søknaden om skadefelling av kongeørn er innvilget innenfor rammene til rovviltforskriften.

Det er ingen åpning i regelverket for bestandsregulerende felling av kongeørn. Det kan heller ikke gis tillatelse til felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader. Kongeørn forårsaker størst tap for reindriften i kalvingstiden, da er det ofte vanskelig å forebygge skader. Felling i denne tiden på året er problematisk da det er hekketid for kongeørn. I følge kommentarer til rovviltforskriften § 12 skal en eventuell iverksetting av felling følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven. Dette gjør at voksne individer som kan ha avhengig avkom bør unntas fra en evt. fellingstillatelse.

Naturmangfoldloven § 10 sier at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Fylkesmannen mener den samlede påvirkningen på økosystemet ved å ta ut én kongeørn ikke er av betydning. Bestanden er livskraftig. Fylkesmannen mener kongeørnbestanden både lokalt og regionalt er stor nok til at skadefelling ikke vil være en trussel for bestanden.

Fellingsområde omfatter deler av Lyngsalpan landskapsvernområde. Fellingsforsøket er ikke i strid med forskrift om vern av Lyngsalpan landskapsvernområde § 3 punkt 3.

Fylkesmannen vurderer at aktuelt skadefellingslag innehar nødvendig kompetanse for å kunne ta ut riktig individ og utføre fellingsoppdraget i henhold til viltlovens §19. Det er blitt lagt frem for Fylkesmannen flere alternative metoder for gjennomføring av fellingsforsøk.

Konklusjon

Fylkesmannen innvilger skadefellingssøknaden. Forskriftens villkår for å iverksette skadefelling er etter Fylkesmannens vurdering oppfylt og dokumenterte tap og skadepotensialet er tilstrekkelig til å gi tillatelse. Fylkesmannen har lagt stor vekt på dyrevelferd og næringsutøvelse i sin avgjørelse. Uttak av én kongeørn vurderes å ikke ha en effekt på bestanden.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)
leder for naturmangfold og naturvernseksjonen

Rasmus Kristoffer Høyning
overingeniør miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

REINBEITEDISTRIKT 33 RENDALEN v/ Berit Kristine Utsi
Miljødirektoratet Heammogieddi
Postboks 5672 Sluppen

9520 KAUTOKEINO

7485 TRONDHEIM